

rigtig bemærkede, ikke ud paa nogen Realitetsforandring, men det gaaer ud paa en formel Forandring, foretaget af det Grund, at vi ikke ville indsatte Noget, hvort der laa en Indrømmelse af en Sætning, som vi ikke ville indrømme. Naar der staaer i § 19, at Forandringer i Godspanthaverens oprindelige Ret ikke skal være nogen Grund for Creditorerne til at opsigge Laanet, kunde dette forståes saaledes, som om Godspanthaveren efter Gjennemførelsen af Loven havde mindre Sikkerhed, end han tidligere havde havt, som om hans Ret var bleven reelt angreben, men dette anerkjende vi ikke. Hele Udvalget er, troer jeg, jeg kan sige, af den Anskuelse, at Godspanthaverens Sikkerhed efter Gjennemførelsen af Loven er ligesaa god, som den var tidligere; men naar dette er Tilfældet, ere de Forandringer, der skee i Kraft af Loven, ikke reelt nogen Forandring i Panthaverens Ret; de angaae kun Formerne af den Sikkerhed, han har havt for sin Ret. Af den Grund er det, at Mindretallet under Nr. 101 har tilladt sig at foreslaae, at disse Ord „Panthaverens oprindelige Ret“ forandres til: „Formerne for Panthaverens oprindelige Sikkerhed“. Dette er et Forslag, der ikke mindre ifølge Udvalgets — og jeg kan sige ifølge Thingets Fleertals — Anskuelse end efter min Anskuelse tilstiger at værges os imod Noget, som Ingen af os vil indrømme. — Dette er det sidste af de Forslag, som jeg uden den ærede Ordfører har deeltaget i at stille, og jeg skal derfor indskrænke mig til, hvad jeg her har sagt, idet jeg forbeholder mig mulig at komme tilbage til et enkelt af de andre Forslag, naar vedkommende Forslagsstillere have udtalt sig.

Winther: Jeg finder ikke Anledning til i dette Dieblik nærmere at omtale Andet end et Par enkelte Forslag, som jeg har deeltaget i at stille. Det første af disse er Forslaget under Nr. 59, som allerede er omtalt af det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe). Jeg skal kun bemærke, at dette Forslag forekommer mig at maatte have noget Tiltalende for dem, der mene, at den hele Fremgangsmaade, at sælge Godset ved Auction, er farlig for det Diemed, som dog

vistnok de Fleste af os vinste at naae, nemlig at Fæstejorden skal blive i Fæstebondestandens Besiddelse i Overgangsøieblikket. Naar man istedetfor overeensstemmende med det Forslag, som tidligere har været vedtaget her i Thinget, at lade en Taxation fremtræde som den Maade, paa hvilken Fæstestødernes Værdi skulde fastsættes, lader Burderingen af Eiendommernes Værdi i Handel og Wandel skee gjennem en Auction, opnaaer man, som der allerede er gjort opmærksom paa, ikke nogen fuldstændig Betyggelse for, at Bøndestanden kommer i Besiddelse af Fæstestøderne til en rimelig Pris, idet Siederne meget let kunne blive opdrevne af Folk, der have store Driftscapitaler, og som derfor maaskee bedre kunne overtage en vis Gaard end den, der har siddet dermed som Fæster. En saadan Bestemmelse som den under Nr. 59 foreslaaede er derfor det Mindste, hvortil jeg troer, at man kan indskrænke sig, naar man skal kunne gaae ind paa denne Lov. Der er jo derhos allerede igaaar fra et Par ærede Medlemmers Side, som navnlig ere Godseiere, udtalt, at det ikke var Godseiernes Hensigt at opkjøbe Fæstegodsset; det var kun med Hensyn til enkelte Steder, at man ansaae det nødvendigt, at der havdes saadanne Bestemmelser som den, der igaaar bleve omtalte; Bestemmelser som skulde stikke Godseierne imod store Tab. Men naar dette er Meningen, kan der jo ikke ligge noget Farligt i, at en Bestemmelse som den, der her er foreslaact, bliver vedtagen. Jeg har imidlertid meent, at forsaavidt denne Forskjælvet skulde forbeholdes Fæstereis Efterladte, maatte Vedkommende skrive erklære sig, for at Sagen kunde faae en Ende, og der ikke skulde holdes hen med dens Afgjørelse. — Der er under Nr. 61 a stillet et Forslag med lignende Tendens, men da det ikke er omtalt af de ærede Forslagsstillere, skal jeg ikke sige Andet om det, end at det er et endnu mindre Sikkringsmiddel end det, der omtales i Forslaget under Nr. 59, medens det dog har samme Hensigt som Forslaget under Nr. 59; kun mener jeg, at det kan blive meget dyrere for Fæstereis Efterladte end Forslaget under Nr. 59. — Forslaget under Nr. 63, som jeg ogsaa har deeltaget i at stille, er